

ВІДЗИВ

офіційного опонента на дисертацію Мусієнко Ольги Вячеславівни

“Художньо-естетичні особливості відеохостингів

у сучасній аудіовізуальній культурі”,

подану на здобуття ступеня доктора філософії

з галузі знань 03 – Гуманітарні науки

за спеціальністю 034 – Культурологія

Дисертаційна робота Ольги Мусієнко присвячена вивченню актуальної проблеми розвитку культурологічної думки – дослідженню базових практик сучасної аудіовізуальної культури, зокрема особливостей відеохостингів. Дана постановка теми дозволяє не лише створити класифікацію наявних емпіричних форм зазначеного феномену, але й прояснити методологічні настанови культурологічної науки в даному предметному полі.

Здобутком дисертаційної роботи О. Мусієнко є розгляд базових підходів до розуміння форм аудіовізуальної культури в більш широкому культурологічному контексті, зокрема у полі визначення таких його базових концептів, як «кіберкультура», «медіакультура» та «віртуальний простір культури». Своєрідність аудіовізуальних практик дисертантка обґрунтовує в логіці конвергенції сучасних технологій та відповідних трансформацій художньої культури, що обумовлюють стратегію формотворення взагалі.

Дисертантка переконливо обґрунтовує науковий інструментарій дисертаційного дослідження. Об’єкт, предмет, мета та завдання дослідження методологічно виважені, що у кінцевому результаті забезпечує цілісність роботи і вагомість наукових результатів.

Структура дисертації підпорядкована досягненню поставлених мети і завдань і складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаної літератури.

У вступі здобувачкою обґрунтовано актуальність проблеми дослідження, вказано на зв'язок з науковими темами, що розробляються, визначено об'єкт і предмет, мету та завдання дисертації, наукову новизну одержаних у дисертації результатів, а також розкрито практичне значення дослідження. Авторка правомірно наголошує, що в українському дискурсі розвиток відеохостингів раніше розглядався лише опосередковано і фрагментарно.

Метою дисертаційного дослідження О. Мусієнко є визначення художньо-естетичних особливостей нового морфологічного утворення аудіовізуального походження – відеохостингів – у сучасній аудіовізуальній культурі. Завдання дисертаційного дослідження поступово розкриваються у структурних підрозділах роботи.

Перший розділ дисертаційної роботи являє собою аналіз передумов формулювання запропонованої проблематики у доречній послідовності тем – історіографія, методи та джерельна база, понятійний апарат. Викликає згоду присвячення особливої уваги в роботі поясненню авторського бачення етапів становлення відеохостингу в контексті аудіовізуальної культури. Порядок означників культурних продуктів даного типу медіаплатформ, а також форми їх модифікації опиняються в центрі дослідження.

У другому розділі власне вирішується головне завдання дисертаційної роботи – виявляються засади та особливості віртуалізації форм сучасної аудіовізуальної культури, прояснюється гібридна природа жанрів відеохостингу, а також рівні гібридизації їх культурних продуктів. Дослідивши природу творів відеохостингу, дисертантка виокремлює два загальні прояви гібридизації, а саме: морфологічний рівень (оскільки відеохостинг є новітнім морфологічним утворенням аудіовізуального походження) та формотворчий рівень (оскільки художні форми створюються як сучасні аудіовізуальні твори-гібриди віртуального та телевізійного типу одночасно).

Результативним є останній розділ дисертації, присвячений аналізу елементів «нової морфології» аудіовізуальної культури та їх втіленням в практиках відеохостингів. Авторка обґрунтовує значення принципів оригінальності та уніфікації для процесу формування новітніх жанроформ у віртуальному сегменті сучасної аудіовізуальної культури.

У висновках О. Мусієнко зробила узагальнення проведеного комплексного дослідження.

Безумовним здобутком дисертації є послідовність логічної структури роботи, її адекватність завданням, що розкривають мету дослідження, а також виявлення зв'язку культурологічної проблематики з темами медіадосліджень та візуальних студій, що розкриває їх іманентний зв'язок і підтверджує відповідність дисертаційної роботи обраній спеціалізації.

Разом з цим, поряд із зазначеними досягненнями автора, все ж необхідно зазначити певні недоліки роботи:

- По-перше, дисертантка, висвітлюючи значення процесів конвергенції та гібридизації сучасної культури та формотворчого потенціалу аудіовізуальних практик в цьому процесі, залишає поза увагою таку принципово важливу тенденцію сучасності, як де-диференціація. Продуктивним було би в контексті запропонованої теми звернення до роботи британського дослідника Скота Леша, зокрема до його прояснення методологічного значення опозиції класичної та глобальної культурної індустрії в перспективі розуміння де-диференціації культури та індустрії в обох модифікаціях: як культурофікації індустрії, так і індустріалізації культури. Наприклад, авторка правомірно зазначає, що художні форми створюються як сучасні аудіовізуальні твори-гібриди віртуального та телевізійного типу одночасно. Проте специфіка функціонування практик відеохостингів в різних полях аудіокультури (з різними типами розповсюдження культурних

продуктів та, відповідно, різними типами функціонування культурних індустрій) залишається непроясненою.

- Мало уваги, на нашу думку, дисертантка присвятила розрізненню концептів естетичного та художнього. Рефреном в роботі йде правомірне наголошення на конвергенції художнього та повсякденного як базовій тенденції сучасної культури та на значенні відеохостингу як базової форми аудіовізуальної культури. Проте винесені в назву дисертації концепти залишаються не до кінця проясненими.

- В роботі надається опис багатьох форм та особливостей відеохостингу, наявна спроба класифікації жанрів даної форми аудіовізуальної культури, а також застосування різноманітних оптик до їх аналізу. Проте, на нашу думку, формат роботи уможлиблював і застосування методик кількісного аналізу матеріалу або мапування культурних продуктів аудіокультури, без яких робота залишається достатньо дескриптивною.

Проте висловлені зауваження суттєво не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації, яка є самостійним, логічно завершеним дослідженням актуальної проблематики.

Результати дослідження пройшли належну наукову апробацію. За темою дисертаційного дослідження автор має три публікації у фахових наукових виданнях. Публікації у фахових виданнях та участь у наукових конференціях свідчать про достатній рівень наукової та професійної активності автора. Зміст опублікованих праць дисертантки відображає результати дисертаційного дослідження з достатньою повнотою.

Дисертаційна робота О. Мусієнко є змістовною культурологічною роботою, яка здатна служити систематичною основою для подальших досліджень різних аспектів проблематики. Завдяки використанню широкого спектра літератури різних галузей науки (естетики, історії мистецтва,

культурології, медіа досліджень) результати дисертації можуть бути залучені для розробки та створення нових розробок.

Вище зазначене дає підставу стверджувати, що дисертаційне дослідження Мусієнко О. В. за темою «Художньо-естетичні особливості відеохостингів у сучасній аудіо-візуальній культурі», подане на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань «03 – Гуманітарні науки» за спеціальністю «034 – Культурологія» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, яке відповідає всім встановленим вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261; «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44., а його автор Мусієнко О. В. заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю «034 – Культурологія».

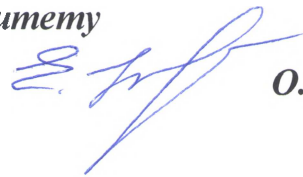
Офіційний опонент

доктор філософських наук, професор,

професор кафедри етики, естетики та культурології

Київського національного університету

імені Тараса Шевченка

О.Ю. Павлова

М.Ю. Павлова О.Ю.
засвідчує

до 1

